

V C
5244

A.

N. 4,44.

Vc
5244

AD GEMINAS ORATIUNCULAS
De

SOLE SAXONICO,

altero Occidente, altero Oriente,

*a. d. 22. Decembr. A. O. R. 1691.
publicè habendas*

Inclutæ Civitatis Laubanensis

Patronos & Cives Litteratos

perquàm humaniter invitât

M. GEORGIUS WENDIUS,

Lycei Lauban. Rector & Inspector.

LAUBÆ,

Typis Johannis Godofredi Dehnii.

A Pluribus Orientem, quàm Occidentem, Solem adorari, in litterali pariter ac mythico Sensu verum est. Erant omnino olim inter gentiles, erant, qui, cum Solis Astrum certatim inter deos referretur, vespere quoq; ad Occasum conversi, eundem velut deum salutabant; sed isti vel rari admodum erant, vel certè non majorum gentium. Quibus ex adverso orientem religioso Cultu venerari visum fuit, ii totum propemodum terrarum Orbem complebant. Persæ Mithræ, Ægyptii Osiridis, Emesseni Elagabali, Græci Apollinis, alii alio, nomine eundem colebant, surgentiq; ut arbitrabantur, ex Oceano vel in antris, vel juxta fontes sacra faciebant, id agentes Verò, ut felicitatem, à matutino Sole qf. solo exorabilem, ritè consequerentur. Ita Hildebrandus, Antiquitatum Ecclesiasticarum Promus Condus multò laboriosissimus, in Rituali Orantium; (cap. i. §. ii. p. 10.) *Erat apud Ethnicos Solis, præsertim Orientis, cultus creberrimus. quem admodum etiam inter Judæos multi erant Heliognostici & Solicola, in primis summum Numen apud Persas Sol erat. Reperies gentes, quæ omni manè Solem ex abisso Oceani cum Aurorâ prodeuntem devotissimè adorarunt, sed Solem Occidentem diris gravissimis devovebant. De Cyro autor est Xenophon, Apis illa Attica, l. 8. Cyropæd. quod omni manè sub Ortum Solis sacros currus protrahi, & equos splendido Orbi solari orienti maçtari fecerit &c. Conferatur Alexander ab Alex. lib. 4. Genial. Dier. c. 17. p. 224.*

Qui porrò Civili ritu Principum Secularium assurgunt Soli, ii similiter (juxta mythicum Adagii sensum) ut plurimum ad orientem in Republica Solem respiciunt. Nemo Politicorum, ceu nostris, reclamaverit, in juniorem quoq; præsertim si paria, vel etiam majora, ac senior, ostenderit merita, in regno, ubi electioni locus est, devolvendum esse Imperii Axioma. Etsi enim Caput, non pedes, regunt, interest tamen nonnunquam ad Salutem publicam, opportunum opportunorum Consiliorum habere Executorem. Celeritas Executionis, maximoperè in bello, est anima Consilii. Nescio tamen, an satis benè faciant, qui, omisiss aliis, ad ætatis potius florem, quàm meritorum honorem; ad novitatis magis, quàm Utilitatis, Studium, oculos animumq; ferè semper intendunt. Immemores enim isti, ab umbrâ Senum interdum ampliora expectanda esse, quàm

quàm à gladio Juvenum, non rarò præ Rege multarum rerum usu exercitato Regem juvenum eligunt. Persuasi, Statum Reipublicæ præsentem semper molestum esse, novum subinde & Regimen, & Regem anhelant. Ignari, Ciconiæ directorio (juxta Æsopi effatum) præferendum esse Ligni præsidium, cum ranis improvidis sæpenumero truculentum benigno Principi præferunt. Non universi singuli Juvenes, quis neget? à Fortitudine; nec universi Senes à prudentiâ sunt commendabiles. Est sua quandoq; & Juvenibus prudentia, est sua & Senibus Alacritas animi. Quasi tamen cuncti juvenes prudentes, nulli Senes animosi essent, ita passim hi illis cedere, illi his succedere, jubentur. Quis prohibeat? Vulgus non, quid factum sit olim, sed quidnam in præsens fiat, aut fieri conveniat, unice uniceq; intendit. Est cuivis homini, scribit alicubi Erasmus, sua Vespera, quæ simul atq; advenerit, tunc juventæ gratia in tædium vertitur. Exempla rei passim exhibet Terrarum Orbis, inprimis Roma. In delitiis aliquando præ Cinnâ erat Pompejus, præ Pompejo J. Cæsar; sed ad certum temporis spatium. Sol oriens colebatur, occidens negligebatur. Quamdiu Pompejus M. juvenilium annorum decorem insignium facinorum coronabat gloriâ, emergentis instar Solis à cunctis ferè Romanis mirum quantum extollebatur: quamprimùm autem ingravescente jam ætate meritorum quoq; exolescebat dignitas, occidui idem expertus fata, J. Cæsari palmam porrigere necesse habebat. Et sic hodie quoq; in Orbe luditur.

Apud nos in Lusatiâ, si quid mihi creditis, utrumq; observamus. Nemo suspicari præsumat, creati quoq; SOLIS à nobis revocari Cultum. Qui enim, ut omnem, ita Delii quoq; Hyperionis, Phœbi, Titanis, Apollinis, &c. Idololatriam jampridem ejuramus, Solis unice Dominum, non Solem ipsum; Justitiæ, non Firmamenti, Solem religiosâ pietate colimus. Observamus utrumq; in mythico, non litterali, allegatæ superius Parcemiæ sensu, Civilem Principum Solem civili adoratione in utraq; Horizontis statione prosequentes. Qui & præterita Bona, ut par est, gratè agnoscimus, & futura quoq; indubitato nobis pollicemur, OCCIDENTEM nuper in Saxoniâ SOLEM, *Serenissimum olim atq; Potentissimum Principem ac Dominum Dominum, JOH. GEORGIUM III. Ducem Saxonie, Juliaci, Clivia & Montium, nec non Angaria & Westphalia, Sacri Rom. Imperii Archi - Marschallum & Electorem &c. &c.* et succedentem ipsi jam ORIENTEM SOLEM, *Serenissimum item ac Potentissimum Principem & Dominum Dominum, JOH. GEORGIUM IV. ejusdem illustrissimæ Dignitatis & Felicitatis Principem - Electorem; Principem ac Dominum nostrum longè clementissimum,* quanto quidem fieri potest, humillimo Cultu excipimus. Veneramur *Occidentem*, quia illuminavit; veneramur *Orientem*, quia illuminare decrevit. Inprimis idem unâ nobiscum intendit nobile par Fratrum Lusaticorum, Caspar Rudolphus & Ernestus Gothardus Adolphus de Warnsdorf, Generosi ac perquàm Strenui Dn. GEORGII CASPARIS DE WARNSDORF, Toparchæ in Schreibersdorf, Filii natu minimi; qui, quoniam in Sole Saxonico aliquando apricari constituerunt, suasu Patronorum quorundam craftinâ C. B. D. Luce ita gemino huic assurgent Soli, ut alter quidem *Occiden-*

FK 5244

dentem Parentando, alter Orientem Gratulando, decentissimè concelebratum cant.
Quod igitur agendum est, agemus. Quod Adolescentes, à nobili profapiâ
juxtim, ac egregiâ animi Culturâ, commendandi, publicâ & Solenni Voce;
idem Patroni & Gives nostri Litterati, per has Patentes decenter jam à me
invitati, devotissimo Applausu præstabunt, sub Finem Sermonum piè exclama-
turi: *Requiescat in Pace Incomparabilis Heros Saxonicus, JOHANNES GE-*

ORGIUS III! Vivat in multos annos indulgentissimus Successor, JOHANNES
GEORGIUS IV! Vivat! P. P. Laubæ a. d. XXI. Decembr. quo ipso
die per univas Terras Saxonicas Patri Patriæ, Pio, Felici,

Magnanimo, publicè imus Exequias.

Anno O. R. M. DC. XCI.

tant.
fapiâ
oce ;
â me
ama-
GE-
NES

ULB Halle

3

004 820 746

WOM

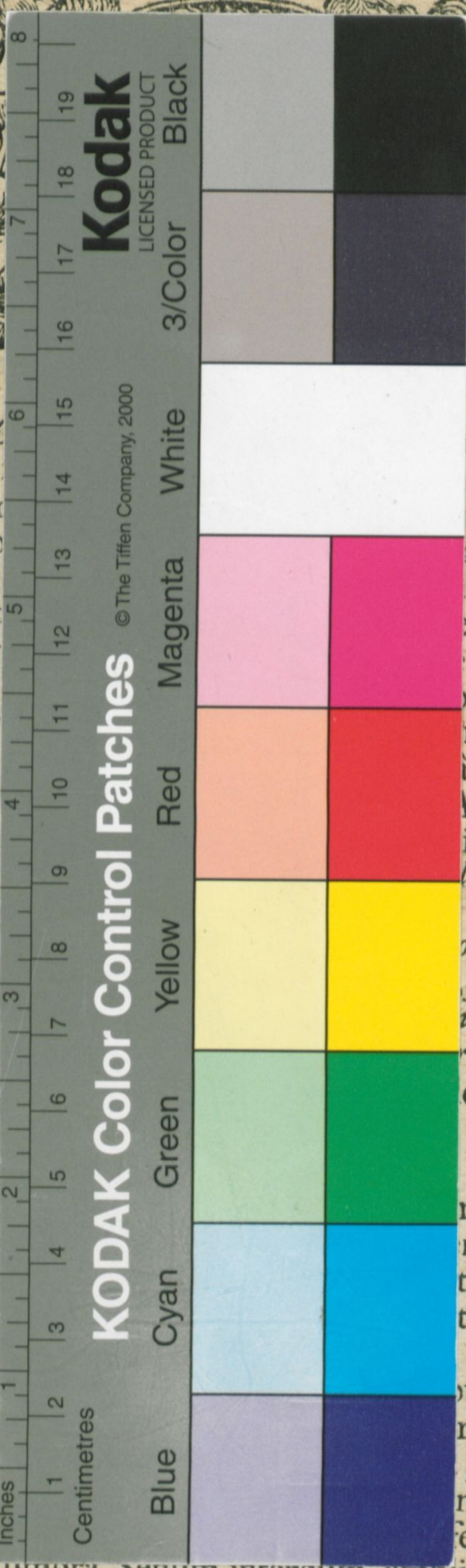

Pluribus
pariter ac
gentiles, er
retur, vesp
salutabant;
rum gentiu
nerari visum fuit, ii totu
Mithræ, Ægyptii Osiridis
ne eundem colebant, surg
fontes sacra faciebant, id
exorabilem, ritè conseque
carum Promus Condus
ii. p. 10.) *Erat apud Ethio
admodum etiam inter Jud
mum Numen apud Persas
byssio Oceani cum Aurorâ pr
diris gravissimis devovebant
Cyropæd. quod omni manè
do Orbi solari orienti ma
4. Genial. Dier. c. 17. p. 22*

Qui porrò Civili r
(juxta mythicum Adagii f
respiciunt. Nemo Politic
præsertim si paria, vel etia
electioni locus est, devolve
pedes, regunt, interest tai
opportunos Consiliorur
ximoperè in bello, est anir
qui, omisiss aliis, ad ætatis
tatis magis, quàm Utilitatis
Immemores enim isti, ab

olem adorari, in litterali
rant omninò olim inter
rtatim inter deos refer
si, eundem velut deum
t, vel certè non majo
entem religioso Cultu ve
m complebant. Persæ
ollinis, alii alio, nomi
no vel in antris, vel juxta
i matutino Sole qf. solo
Antiquitatum Ecclesiasti
i Orantium; (cap. i. §.
ltus creberrimus. quem
Solicola, in primis sum
omni manè Solem ex a
sed Solem Occidentem
i, Apis illa Attica, l. 8.
rabi, & equos splendi
exander ab Alex. lib. "

rgunt Soli, ii similiter
m in Republica Solem
t, in juniorem quoq;
t merita, in regno, ubi
Etsi enim Caput, non
publicam, opportunum
ritas Executionis, ma
, an satis benè faciant,
m honorem; ad novi
erè semper intendunt.
quàm

